

Тема номера

Нещодавно у Любліні відбувся ярмарок праці, на якому свої пропозиції щодо працевлаштування представило близько ста польських фірм і роботодавців. Учасники заходу мали змогу ознайомитися з польським ринком праці, де сьогодні все більше зростає попит на іноземних працівників — іммігрантів. Серед організаторів ярмарку — міський Центр зайнятості в Любліні й Інститут ринку праці — фонд "Новий Став". Журналісти газети "Робота і освіта за кордоном" зустрілися з директором інституту Конрадом Конєфалом і заступником директора Іванною Шубіною, аби поговорити про легальне працевлаштування українців на території Польської Республіки, про вклад інституту та Консультаційного пункту, який працює при ньому на ринку праці, про основні напрямки діяльності та перспективи.

— Розкажіть про основні напрямки діяльності Консультаційного пункту? Ви надаєте інформацію чи, можливо, є посередниками між роботодавцем і працівником?

Конрад: Наш консультаційний пункт надає інформацію працедавцям про те, якою є процедура працевлаштування іноземців, до яких установ слід звернутися та які документи для цього потрібні. Але ми не є посередниками. Можемо скерувати роботодавця до фірми, основним напрямком роботи якої є посередництво у працевлаштуванні, але не більше. Такою ж є схема надання інформації для іммігрантів. Якщо вони до нас звертаються, ми пояснюємо їм процедуру легального працевлаштування, вказуємо, куди потрібно звернутися в консульстві. Але не спрямовуємо їх до якихось конкретних роботодавців.

— Із якої сфери найчастіше польські роботодавці звертаються до вас по інформацію, консультування?

ЛЕГАЛЬНЕ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ



Конрад Конєфал, Іванна Шубіна

Іванна: Здебільшого це працедавці, що мають свою господарську діяльність в аграрному секторі, які вирощують фрукти чи овочі. Часто — великі будівельні фірми, які потребують фахових працівників із закордону. А також приватні роботодавці, які шукають домогосподарок, доглядальниць, нянь, кухарок.

Незначним є відсоток звернень від фірм, що шукають спеціалістів у різних галузях — механіків до машин або водіїв.

— Ви відстежуєте подальшу долю іммігрантів, які до вас звертаються?

Іванна: Ні. Іммігранти не завжди охоче залишають свої контактні дані — тому ми навіть не можемо сформувати базу даних. Процедуру легального працевлаштування виконує роботодавець. Ми інформуємо іммігрантів, радимо, що робити, аби легально працевлаштуватися в Польщі, можемо скерувати в агентства із посередництва у працевлаштуванні, де їхні справи розглядатимуть фахівці. Це в нашій компетенції.

— Скільки українців уже скористалися послугами, які надає Консультаційний пункт?

Іванна: Близько 40 громадян України. Насправді іммігрантів значно менше, аніж працедавців. Можливо, тому, що більшість іммігрантів у Польщі — це студенти або ті, хто навчається в аспірантурі. Після здобуття освіти вони вже мають місце праці.

— У Польщі є десятки тисяч українців, які працюють нелегально. Що б ви могли порадити цим людям?

Конрад: Люди, які працюють нелегально, чудово знають, що можуть легалізувати свою працю. Але чомусь існує стереотип, що це неможливо. Часто польські працедавці замовчують можливість легального працевлаштування, наголошують на тому, що легалізація дорого коштує або довго триватиме оформлення документів. Хоча насправді ця процедура не є надто важкою, й іммігранти могли б працювати легально.

Нелегали, які вже працюють у Польщі, розуміють, що для того, щоб працювати легально, потрібно повернутися в Україну, виробити собі легальну візу й усі потрібні документи на працю й аж тоді приїжджати. Але вони не хочуть покидати працю, яку вже мають, і виїжджати, тому й залишаються нелегалами.

Іванна: Ті іноземці, які перебувають у Польщі 10 років, можуть отримати дозвіл на проживання. Але цією можливістю мало хто користується. По-перше, тому що це є платна послуга. По-друге, дозвіл на проживання видають на рік. По-третє, люди після закінчення дозволу не клопочуться про наступний дозвіл на видачу потрібних документів.

— Іммігранти, які перебувають на території Польщі, можуть звернутися до вас, навідавшись безпосередньо за вказаною адресою. А як можуть отримувати інформацію від вас українці,

Довідка

Консультаційний пункт для роботодавців та іммігрантів був створений при Інституті ринку праці фундації "Новий Став" і є організацією, яка працює в польсько-білорусько-українському прикордонному просторі. Основна мета центру — надання допомоги іммігрантам із Білорусії й України в отриманні легального працевлаштування в Польщі.

З цієї метою і був створений у Любліні Консультаційний пункт для іммігрантів, де надають комплексну підтримку особам, які шукають працю на території Польської Республіки. Окрім надання актуальної інформації працедавцям та людям, котрі шукають роботу, до компетенції Консультаційного пункту входить дослідження на ринку праці, організація тематичних кампаній, тренінгів і семінарів, співпраця з центрами зайнятості, обмін досвідом з іншими країнами, підвищення компетенції працівників.

В ПОЛЬЩІ

які є в Україні, але хочуть легально працювати в Польщі?

Іванна: До нас можна звернутися по телефону, через Інтернет або ж у пункти консультації для емігрантів, які працюють в Україні. Вони є у Львові, Тернополі, Києві, Харкові, Одесі. Ми навзаєм обмінюємося з українськими консультаційними пунктами інформацією про звернення громадян.

— **Чим для іммігрантів приваблює та робота, яку пропонують польські працедавці?**

Конрад: Перш за все, особа, яка працює легально, є захищеною на території Польської Республіки. До прикладу, у випадку отримання травми на виробництві чи під час виконання роботи має право отримати медичну допомогу й лікування в Польщі.

Великі фірми-роботодавці хочуть, аби іммігранти працювали легально. Здебільшого це будівельні компанії, і вони перебувають під постійним контролем інспекцій праці й інших інстанцій. І якщо на цих фірмах виявлено факт нелегального працювання іноземців, то фірми карають відповідні органи, накладають штрафи, призупиняють діяльність.

Конрад: Звісно, оплата праці залежить від кваліфікації працівника. У найнижчої ланки це приблизно 5 злотих (приблизно 10 гривень) за годину.

— **Де живе працівник, який працює в Польщі?**

Іванна: Деякі працедавці забезпечують працівників житлом, тренінгами, навчанням. Вони готові на все, аби люди з України їхали працювати в Польщу. Інші не надають житла. Все залежить від пунктів умов, передбачених у трудовому контракті.

— **Держава допомагає вам або фірмам, які працюють в Польщі?**

Конрад: Ні. Наш проект фінансований у 75% із засобів Європейського Союзу з Європейського фонду регіонального розвитку в рамках Програми INTERREG.

— **До кого ще звертаються польські фірми, які шукають працівників із-за кордону?**

Іванна: До агентств-посередників. У Любліні є дві такі фірми.

— **Ваш проект — тимчасове явище, чи плануєте працювати на перспективу?**

Конрад: Наш проект має кінцеву дату, він закінчиться в кінці липня цього року. Але ми маємо намір продовжувати працювати в цьому напрямку. Ми напишемо кілька інших проектів, схожих до цього. Найважливіше — отримати на це все фінансування.



Учасники ярмарку праці у Любліні

Іванна: Люди, котрі легально працюють за кордоном, отримують гарантії, які підтвердж з контракт: оплата праці, соціальний захист. До речі, гарантія оплати праці для іммігрантів така сама, як і для поляків, хоча колись була значно нижчою. Сьогодні польські роботодавці знають, що українці їздять на заробітки і в інші країни: Італію, Іспанію, Росію — і там отримують високу заробітну плату, тому і платять, відповідно, високу зарплату в Польщі, аби привабити сюди працівників.

— **Який середній рівень оплати праці робітника низької ланки, скажімо, на будівництві?**

Якщо ви, наші читачі, зацікавлені в легальному працюванні в Польщі, хочете знати свої права на території РП, звертайтеся до Консультаційного пункту для роботодавців та іммігрантів:

Інститут ринку праці — фонд "Новий Став"
 вул. Лециньського, 14/1-3, Люблін
 Тел.: +48 81 536 10 97,
 факс: +48 81 536 10 94
 imigrant@irp-fundacja.pl
 www.irp-fundacja.pl

Розмовляли
 Тетяна НОВАЦЬКА, Богдан ХОМИН

Консультаємо

ЯК ЛЕГАЛІЗУВАТИ СВОЄ ПРОЖИВАННЯ В ПОЛЬЩІ?

ПЕРШИЙ ВАРІАНТ. Потрібно подати клопотання про отримання дозволу на проживання на визначений період — карта тимчасового проживання.

Щоб отримати дозвіл, потрібно відповісти одній із зазначених нижче вимог: мати дозвіл на працю в Польщі, яка приносить прибуток; здійснювати господарську діяльність; розпочати навчання; одружитися із громадянином Польщі або з іноземцем, який має дозвіл на поселення.

Заяву на карту тимчасового проживання подають до воєводи. Усі потрібні бланки заяв, а також докладну інформацію про процедуру надають у польському дипломатичному представництві, в консульстві або у воєводи за місцем проживання. До заяви (в чотирьох примірниках) слід подати: 4 кольорові фотографії, як на паспорт; попередній дозвіл або продовжений попередній дозвіл на працю, або письмове засвідчення від роботодавця про намір працювати; якщо є командитне товариство, потрібно також додати документи, які підтверджують, що діяльність товариства є вигідною для національної економіки, а саме: сприяє росту інвестицій, трансферу технологій, впроваджує корисні інновації чи створює нові місця праці; юридичну підставу щодо зайняття приміщення, в якому іноземець проживає або має намір проживати, а також документи, які підтверджують суму коштів проживання; документи, які підтверджують наявність стабільного й регулярного джерела доходу, достатнього для покриття коштів на утримання себе та членів сім'ї; документи, які підтверджують наявність медичного страхування і те, що іноземець може покрити витрати на лікування на території Польської Республіки; довідку служби обліку, яка підтверджує прописку; довідку, яка підтверджує, що іноземець сплачує податки (довідка відповідної податкової інспекції на бланку ZAS-W); дійсний паспорт; ксерокопію всіх сторінок паспорта у двох примірниках; доказ оплати гербового збору — 340 злотих та 50 злотих за карту проживання. Воєвода може вимагати надання додаткових документів, залежно від виду справи, з метою поповнення документації.

(Далі — на с. 6)